

A bejegyzési illeték ellen a panaszosok azt a kifogást emelik, hogy a szerződésekben foglalt jogok meg nem becsülhetők, tehát a bejegyzés illetékmentes.

Ezt az illetéket e helyütt is fenn kellett tartani, mert a tkvi végzéssel a szolgalmi jog bekebelezetett s mert olyan jogot, amelyért a szerződő felek évenként visszatérő szolgáltatást teljesítenek, amelyet tehát maguk a szerződő felek is értékelnek és megbecsülnek, megbecsülhetetlennek tekinteni nem lehet.

A szóbeli megállapodás útján történt ingatlanszerződést illetékkiszabás céljára 15 nap alatt be kell jelenteni. (Közigazgatási Biróság 17.333/1925. P. sz.) A panaszolt bíróság a panaszos terhére azért szabott ki és a panaszolt határozattal azért tartatott fenn, mert az 1922. évi március hó 25-én kelt és illetékkiszabás végett 1922. évi április hó 1-én bejelentett adásvevési szerződésbe foglalt jogügyletet előszóval már 1921. évi március havában megkötötték és így az illetékkiszabás céljából való bejelentés 90 napot meghaladó késedelemmel történt.

Az 1920. évi XXXVI. t.-c. 1. §-a szerint az ingatlanátruházás akkor is illeték alá esik, ha arról okiratot nem állítottak ki. Az 1920. évi XXXVI. t.-c. 77. §-ával törvényesített magánjogi szabály szerint az ingatlan vagyonátruházási jogügylet érvényességéhez a jogügyletnek írásba foglalása szükséges.

E két jogszabály egybevetése alapján a bírói gyakorlat arra az álláspontra helyezkedett, hogy a csupán előszóval megkötött jogügyletet illetékkiszabás végett bejelenteni nem kell, mert érvénytelen jogügylet után illeték nem jár.

A kifejtett bírói gyakorlattal szemben az 1923. évi XXXII. t.-c. 8. §-ának d) pontja és az ennek végrehajtása tárgyában kiadott 1923. évi 117.303. sz. pénzügyminiszteri rendelet 7. és 8. §-a az 1920. évi XXXIV. t.-c. 1. §-át hitelesen úgy magyarázta, hogy a szóbeli ingatlanszerzést illetékkiszabás végett 15 nap alatt szintén be kell jelenteni. Kimondotta a rendelet 8. §-a azt is, hogy e hiteles magyarázat kötelező ereje kiterjed mindazokra a szóbeli jogügyletekre, amelyeket a rendelet életbelépése után kötöttek meg, a rendelet életbelépése előtt kötött szóbeli jogügyletekre pedig csak annyiban, amennyiben a jogügyletet az illetékkiszabás végett késedelmesen kitűzött határidő eltelte után már a rendelet hatálya alatt jelentették be.

A panaszolt bíróság kiszabásának alapjául szolgált szóbeli jogügyletet a panaszosok még az említett rendelet életbelépése előtt és az írásbafoglalástól számított 15 napi határidőn belül bejelentették. A többször említett rendelet életbelépése előtt kötött erre a szóbeli ügyletre a fenti hiteles magyarázat kötelező ereje tehát ki nem terjed s ennél fogva a szóbeli ügylet késedelmes bejelentése miatt bíróság sem követelhető.

Okmánybélyeg helyett törvénykezési bélyeg használata mint szabályellenesség és nem mint bélyeghiány esete bírálható el. (Közigazgatási Biróság 7606/1925. P. sz.) A panaszostól a panaszolt illetéket azért követelik, mert az O. Mátyás hagyatékáról felvett leltár 174.000 koronányi illetéke okmánybélyeg helyett törvénykezési bélyegekkel rovatott le.

Mint hogy a hagyatéki leltár bélyegilletékének lerovásáért az illetékszabályok 89. §-ának e) pontja értelmében a kir. közjegyzők kivételével nem a leltározó hivatalos közeg, hanem az érdekelt örökös vagy örökösök felelősek, még azért is a rendelkező rész értelmében kellett határozni, mert a törvénykezési bélyegjegyek forgalombahozataláról szóló 1922. évi 94.442. sz. pénzügyminiszteri körrendelet 12. bekezdése szerint a törvény-

kezési bélyegnek okmánybélyeggel történő lerovása a bélyeg- és illetékszabályok 117. §-ának rendelkezései szerint büntetendő szabálytalanság, amiből az eset és cselekmény teljesen azonos voltánál fogva, még ha a rendeletben ez kifejezetten kimondva nincs is, következik, hogy az okmánybélyegnek törvénykezési bélyeggel való lerovását sem lehet szabálytalanságnál egyé- nek tekinteni s így az adott esetben bélyeghiányról szó sem lehet.

A pertől való elállás tárgyában hozott határozat illeték- mentes. (Közigazgatási Biróság 16.578/1925. sz.) A panaszos terhére a panaszolt határozattal a pertől való elállás, mint lemondás után szabattott ki az 1914: XLIII. t.-c. 20. §-a alapján 1.350.000 korona itéleti illeték; a pertől való elállás azonban nem lemondásnak, hanem helyesen perletételnek tekintendő, a per- letétel tárgyában hozott határozat pedig az 1914: XLIII. t.-c. 11—18. §§-aiban felsorolt határozatok egyikének körébe sem tartozik s így ez a határozat e törvény 19. §-a értelmében illeték- mentes, a tévesen lemondásnak minősített perletétel után ki- szabott illeték törlesztését tehát elrendelni kellett.

Irodalom.

Exner Kornél: Pénzügyi politikánk legsürgősebb fel- adatai. (Cobden Könyvtár 26. szám.)

A Cobden Szövetség kiadmányainak legújabb füzeté dr. Exner Kornél tanulmányát közli pénzügyi politikánk legsürgő- sebb feladatairól. Tanulmányában részletesen és adónemenként foglalkozik mindazokkal a problémákkal, amelyek az egyes adó- törvények körül a legutóbbi esztendőkhben felmerültek. Igen ala- posan és részletesen tárgyalja az adóleszállítási törvényt, az ál- lam beruházási programját és végül a legsürgősebb feladatok- ként a hadikölcsönök valorizálását, az állami költségvetés ki- adásaival megtakarítások elérését, a népszövetségi kölcsön ma- radványának beruházásokra történő fordítását, a hitelválság megszüntetését és mindenekelőtt az országgyűlés pénzügyi fel- ségjogának a visszaállítását tüzi ki.

Exner Kornél: Államháztartásunk egyensulya (külön- lenyomat a Magyar Cobden Szövetség értesítőjéből.)

A Cobden Szövetség Értesítője külön-lenyomatban közli Exner Kornélnek a Cobden Szövetségben 1926 október 30-án tar- tott előadását államháztartásunk egyensulyáról. A rendkívül értékes előadás a magyar államháztartás alakulását 1868-tól ki- séri végig az 1926/27. évi állami költségvetésig. A pénzügyi szak- ember szemével vizsgálja azokat az eszközöket, amelyekkel a hékében, majd a háboruban és végül a szanálás időszaka alatt az állam a maga kiadásainak a fedezetéről kivájt gondoskodni. És ezeknek az eszközöknek a bírálataánál elmondja azt, hogy Kossuth álláspontja az volt, hogy a nemzetet előbb szabaddá kell tenni, a szabad nemzet azután is kiküzdí gazdagságát. Szé- chényi ezzel szemben azt vitatta, hogy a nemzetet előbb gazdaggá kell tenni, a gazdag nemzet azután kivédi a szabadságát is. Ugyanez a nagy elvi harc ujlult most fel napjaink eszmekörébe transzponálva és most az a hivatalos felfogás érvényesült és ju- tott diadalra, hogy előbb az államháztartás egyensulyát kell helyreállítani és ennek keretében helyre fog állani minden má- gánháztartás egyensulya is.

A Cobden Szövetség hasznos szolgálatot tett azzal, amidőn a rendkívül értékes előadást nyomtatásban is közzé adta.